

За државу и даље ради 40.000 радника

Приватизација преко 500 непродатих друштвених предузећа укључујући и она стратешка у реструктурирању је формално завршена и то с делимичним успехом.

Фискални савет је оценио да је приватизација само делимично испунила очекивања, јер је решен статус предузећа која ангажују мање од половине укупног броја запослених, па од 80.000 људи колико их је радило, за државу и даље ради око 40.000.

Две трећине остало је да ради у десетак стратешких предузећа, и још пар крупних као што су Симпо, Ласта, Азората, МСК.

Ако цена бакра уместо да расте крене да пада, РТБ Бор би већ у идућој години имао проблем са

око 10 милиона евра недостајућих средстава, изјавио је члан Фискалног савета Владимир Вучковић. „Уколико цена бакра буде само стабилна Бор би имао губитке и у наредних седам година држава би морала да их покрије са око 60 милиона евра”, рекао је Вучковић на конференцији Фискалног савета у НБС.

Он је, говорећи о стратешким предузећима са којих је држава скинула заштиту од поверилаца од овог месеца, рекао да би било боље да се РТБ Бор припреми за смањивање трошкова зарада, за неповољнији сценарио, него да дође у ситуацију да држава мора да покрива његове губитке. Сада, подсетио је, план је пуно коришћење капацитета топионице, раст цене бакра и садржаја бакра у руди.

Оптимистичке процене резултата предузећа, рекао је он уносе сумњу у одрживост УППР-а и будућег пословања. Фискални савет, како је навео, уочава ризике да се поново држава стара о предузећима која нису приватизована. Он је указао да се не предвиђа убудуће никаква подршка државе, али да остаје да се види да ли се ради само о намерама.

Исто тако не треба бежати од тога да се поједини делови предузећа угасе и добију стесаније фирме, које би биле интересантније за инвеститоре. Вучковић је подвукао да нема фискалног простора да држава дотира предузећа.

Ткође је оценио да конвертовање задуживања у власништво државе није добро, као и да УППР-овима недостају пословни планови. Вучковић је казао да је могуће да у овој години неће бити директног буџетског ефекта, јер УППР даје краткорайни предах, пошто је обезбедио почек, а и због средстава из Фонда за развој којим су потпомогнута нека предузећа како би направила резерве ликвидности. Такође је указао да се неки пословни планови заснивају на томе да држава буде главни купац производа, али је то краткорочно, јер не треба исупсуртити из вида да се трошкови плаћају из буџета.

Европа тражи монтажере, фасадере, инсталатере...

- Да су наши грађевински радници цењени у Европи није никаква новост, као и чињенице да мајстори тамо могу лако да нађу посао, али је проблем што су многи од њих у ЕУ раде илегално - каже за „Дневник” потпредседник Грађевинске коморе Србије Горан Родић.

У европским земљама од грађевинских радника највише се тренутно траже монтажери скела, фасадери и инсталатери, кажу у Грађевинској комори Србије.

- У Западној Европи је највећа потражња за специјализованим радницима - монтажерима скела, фасадерима, мајсторима за под, инсталатерима машинских инсталација и електроинсталација, као и инсталација на енергетским блоковима у термоелектранама - рекао је Родић. Он наводи да је због грађевинске сезоне доста наших грађевинаца већ отишло у

иностранство, где су боље плаћени и имају више посла. Према његовим речима, само европским земљама тренутно недостаје око 1,3 милиона занатлија разних грађевинских профила.

- Све што је вредело у Србији је углавном већ и отишло. Рад у Немачку је организован преко детаשמана, а у осталим европским земљама се иде готово полудивље, на туристичке визе и после три месеца се враћају”, рекао је Родић. Што се тиче традиционалних земаља у којима су присутни наши неимари - Русија, Казахстан, Азербејџан и Алжир, према његовим речима, тек треба да се започну доста велики послови.

„У Русији, према нашим проценама, има око 20.000 наших грађевинара. Тренутно нису упослени и прети опасност да се добар део њих врати у Србију. Питање је како ће бити организована градња великих објеката, а посебно стамбених, за Светско првенство фудбалу у Русији 2018. године”, казао је Родић. Он додаје да Руси траже организован наступ наших грађевинара за те пројекте.

Када је реч о Алжиру, где је раније била присутна Хидротехника која је правила насипе и бране, као и део водоводне инфраструктуре, биће реализовани пројекти градњу још три бране и тој земљи ће бити потребна грађевинска оператива. „Алжир је својевремено планирао скоро 300 милијарди долара инвестиција у стамбену изградњу и инфраструктурне објекте и њихова делегација је због тога била код нас”, рекао је Родић и напоменуо да би наши радници могли тамо да раде само ако би наступ био организован уз помоћ државе. Либија и Ирак тренутно нису попларне дестинације за грађевинаре, али ако се тамо среди ситуација биће реализовани велики послови.

У Србији, такође, недостаје квалитетна радна снага пошто је највећи део добрих радника ангажован на инфраструктурним пројектима и „Београду на води”, или у мањем делу на приватним градилиштима, навео је Родић.

- Има физичке и полуквалификоване радне снаге, али квалитетни мајстори недостају свуда. У Србији је тренутно, по нашим проценама, у нискоградњи ангажованих око 250 фирми, али ту углавном раде руковоаци машинама и полуквалификована радна снага - рекао је Родић.

Перу, Малезија, Индонезија...

„Наше фирме, попут Енергопројекта, тренутно раде у Перуу, Катару и то велике послове, а имамо наше фирме које раде и у Екваторијалној Гвинеји, у Јужној Африци, Јордану где се, на пример, прави водовод”, казао је Родић. Он додаје да ће велики грађевински пројекти бити реализовани и у Малезији и Индонезији и сличним земљама.

Почетницима 30 милиона динара

Управни одбор Фонда за развој одобрио је још 14 кредита за почетнике у укупном износу од 30,3 милиона динара, од чега је бесповратних средстава 9 милиона динара, а остатак повољан кредит Фонда.

Кредити су одобрени по Програму подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању, који се реализује у циљу системске подршке сектору микро и малих предузећа и предузетника и један је од 33 програма у оквиру Програма Владе Србије „Година предузетништва“.

Програм спроводи Министарство привреде у сарадњи са Фондом за развој Републике Србије, а подршка обухвата комбинацију 30 одсто бесповратних средстава и 70 процената кредита Фонда за развој.

Управни одбор Фонда ће у наредном периоду, једном месечно, разматрати све пристигле захтеве по овом програму.

Управни одбор Фонда за развој је одобрио још 25 повољних кредита по сопственим програмима које реализује у Године предузетништва за подршку инвестицијама, набавку трајних обртних средстава и одржавање текуће ликвидности.

Све информације о одобреним захтевима за кредит објављене су на сајту Фонда за развој.

**BEOGRAD NAJJEFTINIJI, A BEOGRADANI
NAJSIROMAŠNIJI: Evo šta pokazuje analiza
cena i prihoda građana!**

Stavka	Beograd	Zagreb	Skoplje	Podgorica	Budimpešta	Tirana	Atina	Bukurešt	Sofija
CENE U RESTORANIMA									
Obrok u jeftinom restoranu	600	736	498	614	590	695	1.228	687	627
Obrok za 2 osobe u restoranu srednje klase	2.500	3.271	1.995	3.685	3.147	2.173	4.299	2.748	2.510
Mekmil u Mekdonaldu	500	572	399	368	590	434	737	494	502
Domaće pivo	0,5 l	160	229	199	184	157	91	429	164
Uvozno pivo	200	245	239	202	177	143	491	219	188
Kapućino	151	169	154	147	152	124	367	205	129
Pepsi	148	210	152	184	102	90	165	150	96
Voda	87	141	80	89	65	48	61	116	59
CENE OSNOVNIH PREHRAMBENIH PROIZVODA									
Mleko 1 l	93	97	102	92	87	107	153	111	123
Hleb 500 g	46	99	61	63	73	59	94	49	60
Pirinač	124	174	146	102	114	125	194	124	129
Jaja 12 kom.	152	237	177	159		192	139	378	215
Domaći sir 1 kg	503	855	601	814	689	485	1.002	545	578
Junetina 1 kg	625	1017	842	941	949	720	1.130	752	852
Banane 1 kg	126	175	113	119	153	159	184	146	159
Krompir	55	83	59	53	73	52	88	56	60
Voda 1,5 l	50	109	45	76	40	49	107	64	56
Vino boca	400	654	498	491	452	568	859	467	502
Domaće pivo	0,5 l	71	119	88	130	92	75	136	81
Paklica cigareta marlboro	260	408	239	294	420	260	491	412	326

Hrana, odeća, obuća i internet najmanje koštaju u glavnom gradu Srbije, za kvadrat stana treba im najviše, po troškovima za komunalije i transport Beograđani su prosek, a po kupovnoj moći su na dnu

Beograd nije najskuplji grad u regionu, već je jedan od najjeftinijih, ali uprkos tome, uz Skopljake i Tirance, Beograđani imaju najnižu kupovnu moć na Balkanu.

Od svih glavnih gradova Balkana, u Beogradu su, ako se izuzmu Skoplje i Tirana, cene osnovnih dobara i usluga u obračunu troškova života znatno niže nego u drugim gradovima, pokazuje uporedna analiza cena odabranih proizvoda i usluga koju je radio finansijski analitičar Dragovan Milićević.

- Pogrešna je predstava da je Beograd najskuplji grad u regionu. Kupovna moć se prilagođava visini prosečne zarade, pa gradovi s većom kupovnom moći imaju i više cene. Prosečna plata za potrošnju u Beogradu je 43.263 dinara i samo je u Skoplju i Tirani niža. S prosečnim troškovima od 15.192 dinara

mesečno za osnovne komunalne usluge za stan od 85 metara kvadratnih, Beograd se nalazi na sredini, a niže cene imaju Tirana, Sofija, Bukurešt i Podgorica. Cene interneta, pripejd mobilne tarife, odeće i obuće u Beogradu najniže su od svih posmatranih gradova, a i po cenama rentiranja stanova Beograd je pri dnu lestvice - kaže Milićević za Kurir.

On dodaje da su cene kvadrata stana za kupovinu u Beogradu među najvišim u regionu, pogotovo za stanove u centru grada.

Prema cenama osnovnih prehrambenih proizvoda, Beograd je najjeftiniji grad Balkana, dok obrok u jeftinijim restoranima manje košta samo u Skoplju, u Budimpešti skoro isto, a u svim ostalim gradovima više nego u srpskoj prestonici.

Inspekcija u hotelima i motelima - 100 radnika

U nadzorima koje je Inspektorat za rad sproveo u hotelima, hostelima, motelima otkriveno je da je od 692 radnika 101 radio "na crno", odnosno bez ugovora o radu i prijave na obavezno socijalno osiguranje. Kako se navodi u saopštenju Ministarstva, nadzorom koji je obavljen u četvrtak, obuhvaćeno je 237 privrednih subjekata na teritoriji cele Srbije.

Inspektori su doneli 32 rešenja kojima su poslodavcima naložili da sa neprijavljenim radnicima zasnuju radni odnos, da utvrde odmor u toku rada i raspored rada u nedelji, kao i novčani iznos osnovne zarade, da dostave zaposlenima obračun zarade i vode mesečnu evidenciju o zaradi i naknadi zarade.

Zbog utvrđenih prekršaja inspektori su podneli 17 zahteva za pokretanje

prekršajnog postupka protiv poslodavaca i izdali tri prekršajna naloga zbog prekršaja propisanog Zakonom o radu koji se odnosi na to da nisu držali ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor u skladu sa zakonom ili kopiju ugovora na mestu rada zaposlenog.

U Krupnju su inspektori otkrili i dva poslodavca koja su registrovana za obavljanje ugostiteljske delatnosti, a obavljaju i delatnost izdavanja soba za prenoćište, bez rešenja o ispunjenosti uslova nadležne inspekcije i uz naplatu prenoćišta bez izdavanja fiskalnog računa.

O utvrđenom činjeničnom stanju inspektor rada je obavestio nadležnu turističku inspekciju i Poresku upravu, navodi se u saopštenju.

Ovo su najveći problemi koji muče građane

Najveći problem građana regiona jugoistočne Evrope na prvom mestu je nezaposlenost, loša ekonomska situacija i potom korupcija

To je pokazalo ovogodišnje istraživanje Saveta za regionalnu saradnju Balkanski barometar, koje je predstavio generalni sekretar Saveta Goran Svilanović.

On je istakao da je, bez obzira da li je istraživanje bilo u Albaniji, BiH, Hrvatskoj, Srbiji, Crnoj Gori, Makedoniji, Kosovu, svi su jedinstveni da je najveći problem veoma nizak nivo zaposlenosti i da ljudi u regionu smatraju da su veze i lični kontakti najvažniji za nalaženje posla, a da nije mnogo važan nivo znanja, sposobnost prilagođavanja, poznavanje jezika.

"Odskače još jedan podatak, žao mi je što moram da saopštim da je gotovo svaki drugi građanin rekao da je spreman da napusti svoju zemlju, da bi radio, našao posao, pogotovo mladi ljudi, koji osećaju ozbiljan nedostatak perspektive", naveo je Svilanović.

Taj podatak ocenio je kao dramatičan i smatra da to je to upečatljivo raspoloženje rezultat nepoverenja da će se u kratkom vremenskom periodu stvari promeniti na bolje, te da, bez obzira što ljudi uočavaju da postoji napredak, on nije dovoljan za njihova očekivanja.

"Ljudi više nisu spremni da žrtvuju svojih narednih 10-15 godina života i to sada vidimo u istraživanju, da je

polovina ljudi spremna da ode i da traži posao izvan svoje zemlje i regiona. Taj podatak nas je dosta uzdrmao", kaže Svilanović.

Istraživanje "Balkanski barometar 2016" pokazuje i da se poslovni ljudi, menadžeri najvećih kompanija u regionu, prilikom zapošljavanja novih radnika, najčešće koriste ličnim kontaktima, kako se izjasnio 61 odsto ispitanika, svega 27 odsto menadžera nove radnike traži uz posredovanje službe za zapošljavanje, dok je 77 odsto menadžera navelo da nikada ne koristi posredovanje privatne službe za zapošljavanje.

Svilanović je istakao i da su građani u regionu jedinstveni i kada je reč o drugom najvećem problemu, a to je ukupno loša, ili relativno loša ekonomska situacija.

Prema njegovim rečima, nezaposlenost i siromaštvo široko su rasprostranjeni u regionu i zajedno sa njima, na skali negativnih, stoji i veoma nizak nivo poverenja u institucije, vladu i državu i njihovu spremnost da se sa tim problemima izbere.

Treći najveći problem građana regiona je korupcija, a kako je rekao Svilanović, za razliku od prošlog istraživanja, postoji veliki skok percepcije da je korupcija problem - 47 odsto ljudi u regionu je reklo da im je to jedan od najvećih problema sa kojima se susreću, što je 15 odsto više nego prošle godine.

"Ozbiljan skok, najveći u ovom istraživanju. Očigledno da je percepcija korupcije mnogo veća, nego što je bila pre svega godinu dana, sigurno da postoje dobri razlozi, ono što mogu da kažem je da su građani veoma zainteresovani da se država suprotstavi korupciji, ali su istovremeno skeptični da ima dobre volje, političke volje, da se vlade izbere sa korupcijom", rekao je Svilanović.

Naglasio je da ovogodišnji Barometar pokazuje da je započeo oporavak ekonomija u regionu, ali je ocenio da je potpuno jasno da još mnogo posla ima da se uradi, da bi moglo da se govori o održivom razvoju, a pogotovo da se "jaz naših ekonomija i onih koji su juče ušli u EU smanji, a kamoli između naših ekonomija i tzv. starih članica EU".

Svilanović je naveo i izveštaj Saveta pokazuje da preovlađuje negativan odnos prema migrantima, te da je 47 odsto ljudi regiona imalo taj stav, 37 odsto neutralan, 11 odsto pozitivan.

"Ovde Srbija odskače sa značajano većim razumevanjem za izbegle, a to se objašnjava stalno ponavljanim pozitivnom porukom koja dolazi od vlade. Dakle, vrlo je važno kakve poruke dolaze od vlade, to i te kako utiče šta ljudi misle i kako definišu svoj odnos prema nekim problemima", rekao je Svilanović.

Poslovna zajednica regiona, koja je drugi element istraživanja, za najveće svoje probleme navela je poreske stope, poreze, troškove finansiranja proizvodnje, poslovanja, troškove zaduživanja, kao i anti-tržištu praksa. Ukupna njihova ocena, navodi Svilanović, jeste da i pravno i poslovno okruženje još uvek predstavlja problem u poslovanju, a zanimljivo je da naši menadžeri konkurenciju iz inostranstva i regiona ne vide kao pretnju svom biznisu.

Postoji dakle nivo optimizma i poverenja u sebe lično i u kompaniju koju vode, što mislimo da je dobro. Takođe, rašireno je mišljenje da su njihovi, domaći proizvođači jednako dobri, ako ne i bolji od proizvođača iz regiona ili iz EU", rekao je generalni sekretar Saveta za regionalnu saradnju.

Što se tiče pridruživanja EU, Svilanović kaže da je poslovna zajednica naklonjenija, još snažnije podržava proces pridruživanja od građana i očekuje da to donosi samo dobiti za njih kao građane i za preduzeća koja vode.

"Ono što je za nas u Savetu veoma važno, to je da je veoma veoma visok stepen podrške regionalnoj saradnji, kako kod građana, tako i kod ljudi koji vode kompanije. Zaista veruju da unapređenje ličnih odnosa, rešavanje bilateralnih problema, ekonomsko povezivanje, samo dobro donosi i građanima i poslovnoj zajednici. To je za nas veliko ohrabrenje, jer je svrha Saveta unapređenje regionalne saradnje", istakao je Svilanović.

Istraživač i konsultant kompanije "GFK" Vladimir Gligorov rekao je da, kada se uporede očekivanja ljudi i poslovnih ljudi, vidi se nešto veći optimizam, ekonomije se blago oporavljaju u regionu, što se reflektuje i u očekivanjima, kao i da je vidljivo veliko nezadovoljstvo politikom, političkim stanjem, te da se država uglavnom vidi kao teret i prepreka.

Gligorov ističe kao veoma popularnu regionalnu integraciju, naročito slobodnu trgovinu, dok postoji pesimizam kada je reč o EU integracijama.

"Glavni problemi su na tržištu rada. Ako sumirate nalaze koji kažu da su u suštini veze i lični kontakti najvažniji za nalaženje posla i kada se pogleda pesimizam u odnosu na to šta politika može da učini, postoji velika nepovezanost između ekonomske i političke sfere. Ljudi ne očekuju ništa, kada je reč o poboljšanju stanja na tržištu rada, od politike", rekao je Gligorov.

Savet za regionalnu saradnju drugu godinu izdaje istraživanje javnog mnjenja po standardima Eurobarometra - "Balkanski barometar 2016", na prostoru koji nije obuhvaćen Eurobarometrom i to je jedan

od načina na koji Savet prati strategiju “Jugoistočna Evropa 2020”, koja je usvojena u Sarajevu 2013. godine Istraživanje je radila kompanija “Gfk”, a u sedam zemalja regiona intervjuisano je 7.000 građana i 1.400 ljudi koji vode najveće kompanije u regionu.

NEK VAM JE SA SREĆOM! Počinju prijemni na fakultetima

Na fakultetima Univerziteta u Beogradu danas počinje polaganje prijemnog ispita i trajaće do 3. jula, a preliminarne rang lista fakulteti će objaviti do 4. jula.

Tako će kandidati koji su se odlučili da upišu Hemijski, Geografski, ili Filološki fakultet prijemni polagati sutra, ETF i Pravni 28. juna, a Ekonomski, Poljoprivredni, matematički 29. juna...

Primedbe i žalbe kandidati mogu da predaju do 5. jula, konačne rang liste fakulteti su u obavezi da objave do 10. jula, dok je upis budućih bruceša predviđen od 10. do 14. jula.

O trošku države i ove godine studiraće sličan broj stidenata kao i prošle godine, te će država na

Univerzitetu u Beogradu (UB) finansirati školovanje 9.461 studenata.

Tradicionalno, veliko interesovanje i ove godine je za ETF gde se prijavilo 1.309 kandidata koji će se boriti za 400 budžetskih mesta i 132 samofinansirajuća na smerovima elektrotehnika i računarstvo i 20 budžetskih i 100 samofinansirajućih mesta na smeru softversko inženjerstvo.

Zbog velikog interesovanja ETF organizuje polaganje prijemnog ispita iz matematike i fizike na Beogradskom sajmu.

Dokumentaciju na Pravnom fakultetu predalo je 1.500 maturanata, a taj fakultet ove godine upisuje 1.450 bruceša i to 600 na teret države i 850 samofinansirajućih.

Interesovanje je veliko i za Filološki fakultet gde je dokumentaciju predalo 1.630 maturanata, a indekse će dobiti 1.375 budžetskih i samofinansirajućih studenata.

Vujović: Konsolidacija i reforme glavna pitanja za novu vladu

Ministar finansija Dušan Vujović ističe da se ključni rizici za novu vladu odnose na preduzeća u restrukturiranju, unapređenje upravljanja i rezultata javnih preduzeća, reformisanja i racionalizacije javnog sektora.

Dušan Vujović je u autorskom tekstu u magazinu Senata privrede Srbije istakao da, iako su detaljni planovi restrukturiranja i akcioni planovi za svaku od ovih oblasti već usvojeni, svuda ima otpora sindikata, menadžmenta i različitih interesnih grupa.

Zato će, istakao je Vujović, glavni izazovi tokom prvih 100 dana nove vlade biti kako da već na samom početku napravi odlučne reformske korake, otkoči reformske procese i pokaže javnosti i ključnim političkim oponentima kakva je priroda dinamičnog kompromisa s kojim se danas suočava.

"Svi pobeđuju na srednji rok ako se reforme sprovedu do kraja, a skoro svi gube ako se reforme odlažu, uspore ili se ako od njih odustane", smatra ministar finansija.

Vujović je podsetio da je vlada već preduzela odlučne reformske korake, u okviru kojih je i aranžman koji je u 2015. zaključen sa MMF-om.

Prema njegovim rečima, u fiskalnom delu, realizovano je 62,5 odsto programa umesto 50 odsto u prvoj godini, čime se stvara više fiskalnog prostora za primenu teških strukturnih reformi u naredne dve godine programa.

Program je imao veoma povoljan uticaj na ekonomski rast - ekonomija je bila na dnu u trećem kvartalu 2014. godine, a zatim je krenuo oporavak, istakao je Vujović.

Naglasio je da će, uprkos konzervativnim projekcijama međunarodnih finansijskih institucija, rast ostati negativan u 2015. godini, a BDP je, zapravo, ostvario pozitivan rast od 0,7 odsto.

"Vrlo je verovatno da će oporavak rasta biti nastavljen kroz period 2016-2018, što će se značajno odraziti na BDP i povezane ekonomske veličine i sve indikatore blagostanja", uveren je ministar.

Srpska ekonomija je, kako je dodao, imala ključni zaokret u trećem kvartalu 2014. da bi prošla kroz oporavak tokom 2015. i ušla u fazu ekspanzije sa realnim rastom BDP od 3,5 odsto u prvom kvartalu 2016. u poređenju sa istim periodom 2015.

"Povećane prognoze rasta u poslednje dve godine, na jednoj strani koriguju pristrasnost uobičajenu za konzervativne prognoze, a na drugoj pokazuju da upornost i sveobuhvatne reforme mogu da donesu pozitivne promene u ponašanju privrednih subjekata i u reakcijama investitora", naglasio je Vujović, koji u ponedeljak u Beču organizuje konferenciju "Srbija na evropskom putu - izazovi i prilike".

Revidirane navise prognoze rasta BDP, fiskalni deficit, tekući bilans plaćanja, i projekcije javnog duga, jasno pokazuju da je uspeh reformi do sada napravio preokret, kako u realnim rezultatima postignutim od oktobra 2014. godine, tako - a čak i još značajnije - u očekivanjima potrošača i investitora, zaključio je Vujović.

Po dve plate samo za rate

SVAKI građanin Srbije duguje bankama po 909 evra ili nešto više od dve prosečne plate. Prema podacima Kreditnog biroa, ukupni dugovi za sve vrste zajmova premašuju 741 milijardu dinara ili oko šest milijardi evra. Građani su najviše uzeli stambenih i gotovinskih kredita, a najmanje potrošačkih i kreditnih kartica. Stanovništvo Evropske unije je 16 puta zaduženije od nas, ali su i njihove prosečne plate daleko veće od naših. Da su naši građani i previše zaduženi u odnosu na primanja govori i podatak da već mesecima stagnira zaduženost, a da se jedino refinanciraju gotovinske pozajmice, da bi se došlo do keša.

Кретање задужености грађана

2006. година 401 €

2008. година 689 €

2011. година 807 €

2014. година 847 €

2016. година 909 €

Stanovništvo je do sada uzelo od banaka 234 milijarde dinara gotovinskih kredita, što je u odnosu na kraj prošle godine povećanje od 14 milijardi dinara, a porast stambenih pozajmica je samo dve milijarde dinara i iznosi 376,8 milijardi dinara. Iako su kamatne stope na kredite za kupovinu stanova veoma niske i kreću se već od 2,76 odsto, gotovo da ih niko i ne uzima, jer su već zaduženi ili se plaše da ne ostanu bez posla. Dok se pre izbivanja finansijske krize mesečno odobravalo i po nekoliko hiljada stambenih kredita, sada je taj broj sveden na 400-500 ovih zajmova.

Upravo građani koji imaju stambene kredite najviše su i zaduženi. Ukoliko zarađuju oko 40.000 dinara, 70 odsto izdvajaju svakog meseca za dažbine bankama. Tako, ako imaju stambeni kredit od 50.000 evra, moraju da odvoje najmanje 27.000 dinara. Uz to većina koristi i dozvoljeni minus, što je mesečni trošak od oko 1.200 dinara. Ako su uzeli i kreditnu karticu, moraju najmanje mesečno da odvoje od 2.500 do 3.000 dinara. Kada se sve ovo sabere, nisu daleko od dužnikog ropstva. Lakše im je samo ako još jedan član porodice radi ili imaju penzionera.

Upravo zbog ovako velike zaduženosti, građani imaju i kašnjenje sa vraćanjem uzetih kredita. Tako je, prema podacima Narodne banke Srbije, nivo kredita koji ne mogu da se vrate dostigao 88,3 milijarde dinara ili nešto više od 11 odsto od ukupno odobrenih zajmova. Građani najviše nisu mogli da vrate potrošačke zajmove, kreditne kartice i dozvoljeni minus. Sa otplatom stambenih kredita kasnilo je 9,5 odsto korisnika.

Građani koji koriste stambene pozajmice najviše i strahuju da ih neće vratiti, jer ako zakasne sa ratom 90 dana, mogu i da ostanu bez krova nad glavom. Ta pretnja se uvećava ukoliko bude donet i propis koji bi bankama dozvolio da fondovima prodaju kredite koje ne mogu da naplate. Tome treba dodati i zakon koji bi regulisao građansko bankrotstvo, kada bi praktično prezaduženi dobili staratelja. Sve to utiče na svest građana da se sve manje zadužuju, čak i ako u ovom trenutku za to imaju prostora u platama.

Stanovništvo se za poslednjih deset godina duplo više zadužilo po glavi stanovnika, ali većina plata nije pratila taj rast. Tako smo 2006. godine dugovali po 401 evro po stanovniku, 2008. godine 689, 2011. godine 807 evra. Svih narednih godina rast zaduživanja se kretao mnogo sporije, da bismo došli do sadašnjih 909 evra.

SKOK "ŠVAJCARCA"

ZBOG izlaska Velike Britanije iz Evropske unije, sve valute su zabeležile skok. Ono što bi moglo da zabrinjavava naše građane koji su zaduženi u švajcarskim francima je jačanje ove monete.

Tako je juče ujutru švajcarski franak vredeo 116 dinara ili za oko 2,5 dinara više nego u petak.

Inače, ova valuta jača još od kraja maja kada je vredela 111 dinara. Sadašnji nivo od 116 dinara praktično je povećao mesečnu ratu za pet dinara. Ukoliko je nekome rata bila 400 franaka ili 44.400 dinara, u ponedeljak će biti 46.400 dinara ili za 2.000 dinara više.

BEZ UČEŠĆA

DA bi privukle klijente, neke banke nude i stambene kredite bez učešća i bez osiguranja kod Nacionalne korporacije. Takođe su kamate veoma niske, ali i pored svih popusta, interesenata nema mnogo. Takođe se retko ko i odluči i za refinansiranje ovih zajmova, iako su kamate znatno niže nego u periodu kada su se zaduživali pre pet, šest ili osam godina, jer su prateći troškovi ipak skupi za naš džep.

POSLEDICE BREGZITA Padaju rate u evrima, a rastu u "švajcarcima"

Kako će se izjašnjavanje na Ostrvu odraziti na zaduženja građana i države: Naša zemlja trećinu obaveza ima u dolarima, pa će ići više novca za otplatu

GRAĐANI zaduženi u švajcarskim francima osetiće još jedan udar na svoj budžet, jer će ova valuta, treći put za poslednjih osam godina, ojačati, ovoga puta zbog izlaska Velike Britanije iz Evropske unije i slabljena monete Ujedinjenog kraljevstva.

Koliko će ovaj potres trajati i na koliko će izaći "švajcarac" još se ne zna. Švajcarska centralna banka intenzivno radi na suzbijanju rasta svoje valute, jer utiče na njihov izvoz.

Kod nas oko 20.000 građana, koji su uzeli stambene kredite u francima, drhti na pomisao koliko će morati da izdvaja ubuduće za svoje rate. Ni bankari nisu ravnodušni, jer ni oni ne znaju kako će da naplate te kredite.

- Nikada se ne zna u kom pravcu će krenuti finansijski talasi - smatra Đorđe Đukić, profesor na Ekonomskom fakultetu u Beogradu. - Zaduzenima u francima biće još teže dok se ne ova valuta na stabilizuje.

Oni koji imaju kredite u evrima osetiće blagodeti kakve dosad nisu, jer će Evropska centralna banka smanjivati kamate, a samim tim i euribor, od koga zavisi cena pozajmljivanja, i kod nas biće još niži.

Đukić smatra da problem može da bude slabljenje dinara, jer zbog novonastale situacije investitori mogu neko vreme da se distanciraju od zemalja van evrozona. Na primer, poljski zlot već pada, a to se može dogoditi i našem dinaru.

Ali, kako ističe naš sagovornik, nadležni su najavili mere za održavanje stabilnosti domaće valute, tako da će svakako biti lakše svim dužnicima u evrima, pa i državi:

- Veći trošak možemo da imamo za otplatu dela javnog duga koji je u dolarima. Naša zemlja ima trećinu obaveza u američkoj valuti i zbog toga ćemo morati da izdvajamo više novca za otplatu. Što se tiče uticaja britanske funte, tu nećemo osetiti ništa, jer nemamo ništa sa ovom valutom.

EFEKTE TEŠKO PREDVIDETI

Svaki veći poremećaj u EU i u zemljama koje su ekonomski partneri Srbije negativno utiče i na srpsku privredu. Može se očekivati da će rast srpske privrede biti nešto sporiji, ali i da će strane investicije biti manje nego što bi bile da se ovo nije dogodilo. Efekte ovakvog događaja teško je proceniti i da će zavisiti od reakcije vlada, potrošača i investitora širom Evrope, ističe ekonomista Miloško Arsić.

OPORAVAK FUNTE

Slabljenje funte, kako ocenjuje prof. Đukić, biće kratkog daha i ona se već polako stabilizuje: - Britanska centralna banka odlično se spremila i može da upumpa i 250 milijardi funti ako ustreba. Firme neće biti pogođene, a videćemo kakav će privredni odnos napraviti sa EU.

"NOVOSTI" ISTRAŽUJU Pod istim krovom, a svako sam za sebe

Zašto se porodica promenila u odnosu na pre pola veka. Izgubila se bliskost. Nekad se insistiralo na odanosti. Današnje familije emotivno odvojene

U **MNOGO** čemu se slika porodice promenila od pre 20 godina ili pola veka. Nekada je bio veći broj dece u porodici, a isti krov delilo je više generacija. Podela uloga i moći je bila jasnija, "znalo se šta je čiji posao", u

odnosu roditelj - dete. Porodice su bile povezanije i funkcionisale po sistemu "svi za jednog, jedan za sve", gde je bilo malo mesta za nezavisnost. Bile su bliskije i insistiralo se na odanosti. Današnje porodice su emotivno odvojene, podstiče se nezavisnost na račun bliskosti i zajedništva.

Ovako prosečnu savremenu srpsku porodicu, za "Novosti", opisuje Slavica Medar Petrić, porodični psihoterapeut Centra za psihoterapiju i grupnu analizu "Bjanko" u Novom Sadu. Osim toga, kako kaže, u Srbiji je smanjen broj članova prosečne porodice. Najčešće je tročlana, a glavni razlog je negativan prirodni priraštaj.

- Nemajući alternativu, više generacija je prinuđeno da živi na istoj adresi - kaže naša sagovornica. - Takvo stanje rezultuje nezadovoljstvom, lošom komunikacijom, nerazumevanjem, što dovodi do haotične porodice. Njeni članovi često rade samo za sebe, nisu u stanju da se obrate drugom članu porodice za savet.

PSIHOLOZI naglašavaju da je današnja porodica postala skup srodnika, pojedinaca koji žive paralelne živote u istom stambenom prostoru. Svako se, kako kažu, u svom prostoru zabavlja uz tehnološke uređaje, kobajagi igra ili razgovara i druži. Tako pojedinac ostaje sam u svojoj sobi i sa iluzijom da je u kontaktu sa hiljadama prijatelja. Gubi svest o protoku vremena i remeti osnovne životne ritmove. A jedna od najvećih

pošasti savremene porodice je neusaglašen odnos roditelja, koji, inače, deci nikada ne promiče.

- Pored velikog broja obaveza kako roditelja tako i deteta vrlo je malo vremena za razgovor - kaže Medar Petrićeva. - Roditelji bi voleli da znaju šta se mota po glavi deteta, ali im to često ne polazi za rukom. Manja deca ne umeju da precizno opišu događaje, niti da jasno izraze misli, a ona malo starija bi da pobegnu od roditeljskog okrilja. S druge strane, ni roditelji nisu vični komunikaciji pa ih još sa vrata zasipaju direktnim pitanjima, najčešće u vezi sa ocenama, a kada dete

izrazi želju za razgovorom, često nemaju vremena.

Zato je, po njenim rečima, porodica sa detetom školskog uzrasta, obično u kriznom periodu.

- DECA su tada u procesu socijalizacije jer u njihov svet ulaze školski drugovi, njihovi roditelji, učitelji i nastavnici - objašnjava Slavica Medar Petrić. - Roditelji, pak, u ovoj fazi imaju više vremena da se posvete profesionalnim aktivnostima, ali, u ovom periodu najčešće se javljaju i problemi sa decom zbog odvajanja, učenja, ponašanja... Iza problema deteta, međutim, gotovo uvek je nerešen roditeljski ili bračni sukob. Konflikti su najčešće oko postavljanja novih granica, podele moći, novih uloga, nerešenih problema.

Sve više kod mlađih iščezava i čuveni kult nedeljnog ručka. Sve se više pribegava ručku van kuće ili jelu "s nogu". Pritom, kako naša sagovornica kaže, mlade domaćice ne shvataju značaj okupljanja oko porodičnog stola. Umesto oko stola, današnje familije lakše će se sastati oko malog ekrana, da proprate rijaliti programe, ali i filmove neprikladnog sadržaja, pune nasilja.

- Jedno istraživanje je pokazalo da deca koja gledaju rijaliti šou programe mnogo češće povezuju bogatstvo, popularnost i lepotu sa srećom - naglašava Medar Petrićeva. - Ovakav rezultat ni najmanje ne iznenađuje, jer se upravo ove vrednosti visoko kotiraju među učesnicima rijaliti programa.

DRAGOCENI BAKA I DEKA

KOD nas se u porodične osnose uveliko mešaju bake i deke, pa i drugi članovi, posebno kada je bračni par nesamostalan i finansijski zavisi od roditelja - kaže Slavica Medar Petrić. - Ono što treba prihvatiti jeste kulturno nasleđe porodice i pomoć oko dece, jer nijedna dadilja im neće bolje pružiti osećaj pripadnosti i sigurnosti. Istraživač sa Univerziteta Ohajo, Kirk Blor, utvrdio je da unuci koji imaju bliske odnose sa dekama i bakama postižu bolje rezultate u školi, emotivniji su, prilagodljiviji, imaju veće samopoštovanje i bolju sposobnost da razvijaju i održe prijateljstva.

VASPITANJE

OSIM instant-obroka, deci se servira i instant-vaspitanje. Nema ni promisli, ni doslednosti u prenošenju mališanima važnih poruka. Kako Slavica Medar Petrić kaže, doslednost je važan segment roditeljstva, zahtevan za roditelja, ali dugoročno gledano, izuzetno koristan za dete.

Srbe na Novom Zelandu umesto posla čekala prevara?

Od Novog Zelanda gde je nameravao da radi kao varilac, Novosađanin A. S. (36) je, početkom ove godine, video samo deo aerodromske zgrade u Oklandu

Marko Vještica, jedan od prozvanih predstavnika kanadske kompanije, tvrdi da on i kolega Saša Matijašević nikoga nisu prevarili, niti uzeli i jedan dolar. "Rečeno im je da je najbolje da idu između 1. i 5. februara, jer im se ranije ne može obezbediti poslodavac, ali su oni otišli mesec dana ranije na svoju odgovornost", tvrdi Vještica. "Za kanadsku kompaniju radimo po ugovoru o delu, i zainteresovanima smo dali informacije o programu, što je naš posao", ističe on.

Odatle je posle 24 sata provedenih u imigracionom pritvoru deportovan za Srbiju jer su, kako kažu, žrtve prevare, pišu Večernje novosti.

Tamošnje carinske vlasti njemu i Beograđaninu N. M. (26) sa kojim je zajedno otputovao zbog posla preko kanadske kompanije "Tek implojment", nisu dozvolili ulazak, jer su umesto radnih, imali turističke vize. Smatrajući da su prevareni, jer su im prvo uzete pare, pa tek onda pronađena firma i to ona koja nema pravo

da zapošljava na Novom Zelandu, A. S. i N. M. su zajedno sa N. P. (31), takođe iz Beograda, koji nije otputovao, podneli krivičnu prijavu protiv Marka Vještice i Saše Matijaševića, predstavnika kompanije iz Kanade.

“Radnu vizu je trebalo da dobijem za 60 dana, ali nije bilo tako”, tvrdi A. S., dodajući je u procesu njenog dobijanja bio pet meseci.

“Kanadskoj firmi sam, kako mi je rečeno, uplatio oko 2.500 dolara, uradio obavezan lekarski pregled i sa popunjenom aplikacijom za vizu, krajem prošlog septembra, zajedno sa pasošem, poslao u Kanadu”, objašnjava on.

Ni viza, niti bilo kakav odgovor nisu stizali, pa je A. S. pozvao poslodavca na Novom Zelandu, koji ga je uveravao da se "papiri" obrađuju u ambasadi.

“Iz Ambasade Novog Zelanda, odnosno imigracione službe i ispostave u Londonu, rečeno nam je da se moramo direktno obratiti imigracionom odeljenju na Novom Zelandu”, prepričava A. S. Dodaje da su im oni odgovorili da im njihova dokumentacija nikada nije ni dostavljena.

“Posle silne prepiske iz "Tek implojmenta" su objasnili da možemo da otputujemo i sa turističkom vizom, koja se može pretvoriti u radnu jer je to na Novom Zelandu moguće i da su po tome izuzetak”, kaže A. S. Kada su stigli na Novi Zeland, vlastima je bilo sumnjivo što su vize i karte plaćane sa računa u Kanadi, te su deportovani u Srbiju.

ISPOVEST Zaduženi u švajcarcima posle Bregzita: Mi smo mrtvi ljudi

Sanjali smo svoj krov nad glavom, a gde smo sad? Pod šatorom. Mi smo krpene lutke kojima je samoubistvo jedino rešenje.

Ovako priča jedan od dužnika kredita u švajcarcima, jedan od onih koji su se juče, 93. dan zaredom, okupili ispred Vlade Srbije u nadi da će neko da im se obrati. Odluka britanskih glasača da ova zemlja napusti Evropsku uniju izazvala je novi skok švajcarskog franka. Nekima je, samo za dan, ukupan dug uvećan za 2.000 evra zbog Bregzita... Ispred zgrade Vlade i dalje leprša na vrućem vetru plastična lutka, koja je rešila da se obesi. Iz Vlade niko ne izlazi.

- Nemoćni, ljuti, očajni. Mi smo postali nervni bolesnici. A samo smo na legalan način želeli da dođemo do stana -

tiho priča jedna od dužnika.

Mnogi od njih, posle naglog skoka švajcarca početkom prošle godine, odjednom su morali maltene celu platu da daju za ratu. A ukupan dug se uvećao... Nekima od plate ostane hiljadu, nekima dve ili tri hiljade dinara mesečno. U Srbiji ima ovakvih ljudi oko 22.000. Pošto im je država definitivno okrenula leđa, ostalo im je samo da bodre jedni druge. Ali stresa se nisu oslobodili.

- Miladin iz Sopota uzeo je kredit da završi kuću, 15.000 franaka, kao zalog je dao kuću pod hipoteku. Sada više ne može da vraća rate i može da se desi da mu zbog toga oduzmu kuću - nabrajaju situacije koje su ih zadesile, a koje su više filmske nego što bi iko pomislio da mogu da se dese. Ali u ovom tragičnom komadu, oni su zarobljeni, a zavesa nikako da se spusti.

Primer jednog prosečnog kredita za stan od 45 m²

- » Iznos kredita: **54.000 EUR**
- » Rok otplate: **20 godina**
- » Otplaćeno za sedam godina: **47.000 EUR**
- » Sadašnji dug: **66.000 EUR**
- » Prva rata: **27.500 RSD**
- » Trenutna rata: **67.000 RSD**

(iznosi izraženi u EUR radi lakšeg razumevanja)

stoje, od roditelja će deci ostati samo dugovi.

- Suprug i ja smo 2007. podigli kredit za rekonstrukciju tavana u stan, 58.000 franaka. Suprug i ja radili smo u našoj porodičnoj firmi, ali skok franka učinio je da više nismo mogli da servisiramo ni rate kredita, ni obavezne troškove firme, ni osnovne troškove života. Danas je firma ugašena, deca na fakultetu platila su samo prvi upisni rok - za dalje nema, a dobri đaci i dobra deca. Suprug i ja na birou za nezaposlene posle 30 godina staža i 51 godine života - priča Gorgina Marković.

Trenutno u njihovoj porodici samo najmlađe dete je zaposleno. Suprug se, kaže, bori „u sivoj zoni“.

- Odmor ili nova garderoba? To za nas ne postoji. Otac, umesto da deci pomaže, prinuđen je da od deteta traži novac da nam ne bi isključili struju. Zdravlje nam je narušeno. Sa bankom u mislima ležemo, sa bankom se budimo - priča Gorgina.

Slaba je uteha da ima i gorih sudbina. Jedan njihov saborac, ni kriv ni dužan, na ivici je egzistencije.

- On i sada radi, ne može da dođe. Njegov otac bio je žirant kolegi iz firme. Kada je kolega potpuno propao, dug je pao na leđa žirantu. Jadan čovek nije mogao da izdrži i ubio se, a ceo dug je pao na momka, njegovog sina, koji nikakve veze s tim nema. Tuga - komentarišu okupljeni.

Svi zaduženi uzimali su kredite čije su rate iznosile oko 20 odsto plate. Sada jedna rata iznosi i do 91 odsto plate.

- Živeli smo u sobi od 14 kvadrata, nas četvoro, i hteli da konačno stanemo na noge i imamo stan. Podigli smo kredit, a rata je tada bila oko 26.000 dinara, a moja plata 46.000, ali uz suprugovu i moju, mogli smo da izdržimo. Rata je u međuvremenu skočila na 55.000, suprug ostao bez posla, a mi sa 5.000 dinara u džepu mesečno. I šta sada? Sa 54 godine sam doživela da me izdržava majka od 80 godina - priča Liljana Kažić, koja je kredit u švajcercima uzela 2007. godine.

Predinfarktno stanje, tromboze, dijabetes, štitna žlezda... Nabrajaju šta ih je sve snašlo u ovoj borbi. Neki vade kutije sa lekovima.

- Mi smo mrtvi ljudi - tiho ponavljaju.

Pismo Vučiću: a radna grupa?

Dužnici su pisali i premijeru Vučiću. Kažu da samo traže da se poštuje Zakon o obligacionim odnosima. Kao dokaz navode članove zakona koji govore o narušenoj ravnopravnosti ugovornih strana, o narušenom

- Koliko god da otplaćuješ kredit, glavnica stalno raste kako švajcarac skoči. Mi smo u kavezu koji nema vrata. Broj nenaplativih ili teško naplativih kredita u švajcercima prešao je preko 50 odsto. Banke se nisu zaduživale u švajcercima, već u dinarima, a nešto malo su od centrale dobile u evrima. Jednostavno nas pljačkaju na pravdi Boga, a država ćuti jer verovatno ima neku korist - kaže Marko Vasić.

Dužnici ističu da ne žele da im država plati dugove, već samo da utiče na banke koje će im omogućiti da pošteno i pod povoljnijim uslovima otplate kredit koji su uzeli. Većina dužnika starijih od pedeset godina želela je da deci obezbedi krov nad glavom. A kako stvari

načelu savesnosti i poštenja od strane banke, kao i član koji govori da je ugovaranje ovakve valutne klauzule protivno propisima. Zato su, smatraju dužnici, ugovori ništavni.

“Radna grupa koja je formirana za rešavanje ovog problema i od vas dobila nalog da u roku od 15 dana donese sistemsko rešenje, nije uradila ništa, iako je od tada prošlo gotovo osam meseci. Banke su ponudile četiri neprihvatljiva modela kojima se samo nakratko odlaže dugogodišnja agonija”, stoji u pismu Vučiću.

Poznati do guše u dugovima

Nebojša Dugalić, Vojin Četković, Sloboda Mićalović, Svetlana - Ceca Kitić, Goca Tržan, samo su neki od onih koji su javno progovorili o dugovima zbog kredita u švajcercima.

Šta je uradio Bregzit

Prvog dana posle referenduma na kojem je Velika Britanija izglasala izlazak iz EU, dužnici su se uspaničali: Šta će biti s nama?

- Izlaskom Britanije iz EU švajcarac beleži novi skok. Za jedan dan su uvećane rate za oko tri odsto. Evo, na primer, kredit sa ratom od 500 franaka. Rata je 23. juna iznosila 56.840, a sutradan 58.048 dinara - navode u udruženju „Efektiva“.

DOGOVOR U “FIJATU” Otpremnine i do 12.000 evra

Radnici „Fijata“ za dobrovoljno napuštanje fabrike sa svega tri godine radnog staža dobiće otpremninu od čak 4.800 evra.

Italijani su, naime, spremni da svakom radniku koji se dobrovoljno prijavi da ode iz fabrike u startu isplate 3.000 evra bez obzira na broj godina staža.

start 3.000 evra

- Uz 3.000 evra dobijaju i trećinu svih bruto zarada isplaćenih u poslednjih 12 meseci. „Fijat“ je spreman da isplati naknadu koju bi radnik primao na birou tokom tri, šest ili 12 meseci, a uz to će biti isplaćene i naknade za godišnji odmor i regres. Tako će neko ko je radio tri godine dobiti otpremninu od blizu 4.800 evra, što

ispadne oko 1.500 evra po godini staža - kaže za “Blic” Zoran Marković, predsednik sindikata „Fijata“.

Za radnike koji rade duže od 11 godina, a takvih u „Fijatu“ ima oko 500, otpremnina će se računati na sličan način. Dobiće 3.000 evra u startu, plus trećinu zarade u poslednjih godinu dana pomnoženo sa godinama staža, uz sve predviđene naknade. Tako će neko sa 30 godina staža dobiti oko 12.000 evra, odnosno oko 400 evra po godini.

Dogovor sa Vučićem

Sve ovo je dogovoreno na jučerašnjem sastanku koji su sindikati imali sa mandatarom Aleksandrom Vučićem i predstavnicima menadžmenta „Fijata“. Ostalo je samo da ovaj predlog usvoji skupština sindikata kako bi već u ponedjeljak počelo prijavljivanje za dobrovoljni odlazak.

Od 3.200 zaposlenih, iz same fabrike treba da ode oko 900 ljudi. Uz njih će bez posla ostati još 600 zaposlenih u kooperantskim firmama.

Novi model

Sudeći po brojkama, na više nego visoke otpremnine u odnosu na godine staža moći će da računa veliki broj radnika, jer od ukupnog broja zaposlenih, čak 2.800 njih ima manje od pet godina staža.

U fabrici automobila u Kragujevcu prošle godine je proizvedeno 90.000 automobila, što je manje od trećine instaliranih kapaciteta fabrike od 300.000 vozila. Problem je pre svega u smanjenoj potražnji modela "500L" na svetkom tržištu, jer se prodaje već četiri godine.

Izlaz se vidi jedino u novom modelu, ali do dogovora države i italijanske kompanije do sada nije došlo. Prema ugovoru koji ističe 2018. godine, država, kao i "Fijat" mogu da prodaju svoj deo deonice u ovoj fabrici koja je jedna od najmodernijih u svetu.

„Fijat“ ostaje

Mandatar Vučić je nakon sastanka uveravao da smanjenje broja zaposlenih ne znači odlazak „Fijata“.

- Obećao sam radnicima da ću otići do Torina da im donesem vest o sigurnoj budućnosti „Fijata“ u Srbiji - rekao je Vučić i dodao da će tražiti od Italijana da počne proizvodnja novog modela.

Ko će pokriti gubitak koji je Kamaraš ostavio u Železari?

Rukovodstvo Železare Smederevo raskinulo ugovor sa "HPK inženjeringom" Petera Kamaraša, a da javnost ni više od godinu dana ne zna detalje ugovorenog posla.

Rukovodstvo Železare Smederevo odlučilo je da raskine ugovor o vođenju te kompanije sa firmom Petera Kamaraša "HPK inženjering" i "HPK Menadžment doo" jer, kako navode, ta firma nije ispunjavala obaveze iz ugovora.

Taj ugovor ostao je nepoznat za javnost, a sada se otvara i pitanje - ko će pokriti gubitak srpske čeličane, nastao za vreme menadžmenta "HPK inženjering" na čelu sa

Kamarašem?

Ugovor se raskida, a da javnost sve od 21. marta 2015. nije ni saznala šta je između Vlade Srbije i "HPK inženjeringa" uopšte i dogovoreno. Kakve su obaveze pred menadžmentom Železare bile do danas je ostala dobro čuvana tajna...

Premijer Aleksandar Vučić govorio je u martu 2015. kako je od profesionalnog menadžmenta dobio uveravanja da će u roku od pola godine Železara postati profitabilna. "Da u roku od šest meseci će ostvarivati pozitivan poslovni rezultat, da će postati profitabilna i za šest meseci. Oni kažu da će i ranije, ali prihvataju da to bude ugovorna obaveza", rekao je tada Vučić.

A da li je ugovorna obaveza i da "HPK inženjering" snosi odgovornost ukoliko se obećano ne ispuni? U obrazloženju odluke rukovodstva Železare nije precizirano. Zato je ključno pitanje, kaže konsultant za investicije Mahmut Bušatlija, ko će pokriti akumulirani gubitak srpske čeličane stvoren dok je kompaniju vodio menadžment na čelu sa Kamarašem?

"Ono što mene naročito brine jeste činjenica da možda nije dao ni svoje osiguranje, nije osigurao rezultate svoga rada. Ukoliko nema garancije sa strane Kamaraša da će tu štetu nadoknaditi, onda je državna uprava na slabašna pleća naših građana prebacila sve te dugove", ocenjuje Bušatlija.

Ipak, u ugovoru sa kineskim "Hestilom", jedan od preduslova za preuzimanje smederevske čeličane je i potvrda o raskidu ugovora sa "HPK inženjeringom". No, iz Ministarstva privrede nedvosmisleno tvrde da kineska strana nije umešana.

"Ministarstvo privrede je upoznato sa svim činjenicama o neispunjavanju i povredama ugovornih obaveza koje su dovele do odluke Skupštine Privrednog društva Železara Smederevo i u potpunosti podržava donetu odluku. Ovaj ugovor raskinut je u dobroj veri i najboljem interesu Republike Srbije, kako bi se obezbedio nesmetan završetak procesa privatizacije putem prodaje imovine Železare Smederevo. Kineska strana nema nikakve veze sa ovim raskidom ugovora", navodi se u saopštenju Ministarstva.

Iz Ministarstva uveravaju i da novonastale okolnosti ni u kom smislu ne ometaju uspešnu budućnost transakcije na relaciji Železara - Hestil. Dok saradnja sa "HPK inženjeringom" odlazi u fioku - kako ugovorena, tako i raskinuta - daleko od očiju javnosti.

Najniža vrednost dinara u ovoj godini

Dinar će sutra oslabiti za 0,1 odsto u odnosu na evro i zvanični srednji kurs biće 123,9531 dinara za jedan evro, što je najslabija vrednost srpske valute u ovoj godini, objavila je Narodna banka Srbije.

NBS je u petak 24. juna intervenisala prodajom 40 miliona evra na međubankarskom deviznom tržištu kako bi ublažila dnevne oscilacije kursa.

Evro će 27. juna koštati oko 17 para više nego tokom vikenda kada je kurs 123,7873 dinara za evro.

Dinar će u odnosu na evro biti slabiji za 1,9 odsto nego na početku ove godine, za 0,6 odsto slabiji nego pre mesec dana i za 2,9 odsto slabiji nego pre godinu dana.

Dinar je ove godine bio najjači 4. januara, kada je kurs bio 121,5145 dinara za evro.

NBS je na Međubankarskom deviznom tržištu kako bi ublažila dnevne oscilacije kursa ukupno ove godine prodala 860 miliona evra, a kupila 20 miliona evra.

Ko će zameniti ekonomske diplomate

Projekat ekonomskih diplomata prekida se 30. juna. Za šest godina trajanja na njega je potrošeno gotovo devet miliona evra, a očekivani rezultati nisu postignuti. U Vladi ističu da se mora pronaći novi, jeftiniji, a efikasniji model preko kojeg će se u inostranstvu raditi na povećanju izvoza i investicija.

Pre šest godina put sveta poslato je 28 mladih stručnjaka, ekonomskih diplomata. Troškovi su bili preveliki, a rezultati premali pa su mnogi poslednjih godina vraćeni kući. Preostalih devet vraća se krajem meseca, a program se ukida.

Ministar trgovine, turizma i telekomunikacija Rasim Ljajić kaže da je program ukupno koštao osam miliona i 935 hiljada evra.

"Smatramo da je ideja bila dobra. Najlakše bi bilo da kažemo da su to ne nesposobni ljudi da nisu uspeli ništa da urade. Treba vrlo jasno analizirati učinak. Nisu svi bili u istoj poziciji. Generalno kad posmatramo uložena sredstva, nisu opravdana u smislu da smo nešto posebno dobili ", naglašava Ljajić.

Vlada traži drugi, našim mogućnostima primereniji način da se strancima približe naši proizvodi i poveća izvoz, a Srbija predstavi kao dobro mesto za ulaganje.

"Mi tražimo taj model u saradnji sa Privrednom komorom Srbije i Ministarstvom privrede", dodaje Ljajić. Ističe da ono što se sada čini najbrže i najrelanije je da se u Ministarstvu spoljnih poslova formira poseban sektor koji će se baviti ekonomskom diplomatijom, dodavši da se još traži definitivno rešenje.

Privredna komora koja ima predstavništva u pet zemalja, smatra logičnim da oni budu zaduženi za ekonomsku diplomatiju.

"Ideja bi bila da privreda sama plaća svoje prestavnike, i to je ono što je ključ ovog modela. Ideja je da oni rade u koordinaciji sa nadležnim ministarstvima koja obavljaju delatnost spoljne politike", navodi Veljko Jovanović iz Privredne komora Srbije.

Takvu ekonomsku diplomatiju preko svoje privredne komore vodi Austrija, ali Makedonija na primer to radi preko Agencije za promociju izvoza, dok Nemačka, Slovenija i Hrvatska to čine preko Ministarstva spoljnih poslova.

Imenovan novi vršilac dužnosti EPS Distribucije

Izvršni odbor Elektroprivrede Srbije imenovao je Bojana Atlagića za vršioca dužnosti privrednog društva Operator distributivnog sistema "EPS Distribucija".

Kako se navodi, dosadašnji direktor "EPS Distribucije" Bogdan Laban izabran je za gradonačelnika Subotice. Dodaje se da Atlagić radi u EPS-u od 2000. godine, a od 2012. obavljao je dužnost direktora ogranka Elektrodistribucija Novi Sad.

U saopštenju se podseća da je od 1. jula 2015. stupanjem na snagu statusnih promena, predviđenih Programom reorganizacije EPS-a, pet nekadašnjih privrednih društava za distribuciju električne energije posluje kao jedinstveni Operator distributivnog sistema "EPS Distribucija".

Atlagić je kazao da će jedan od prioritetnih ciljeva jedinstvenog operatora distributivnog sistema "EPS Distribucija" biti jednaki uslovi isporuke i kvaliteta električne energije za sve kupce na celoj teritoriji Srbije, preneto je u saopštenju.

"Nastavićemo da radimo na povećanju efikasnosti, unapređenju pogonske spremnosti distributivnog sistema i odlučni smo u tome da stanemo na put neovlašćenom korišćenju električne energije", rekao je Atlagić.

"Jug Srbije nije samo paradajz i jeftini radnici"

Gradonačelnik Niša Zoran Perišić izjavio je na Biznis forumu juga Srbije da taj deo Srbije ima šta da ponudi, a pre svega poljoprivredne proizvode.

Perišić je istakao da forum predstavlja odličnu priliku za predstavljanje potencijala juga Srbije.

"Jug Srbije ima šta da ponudi. Nisu to samo jeftina radna snaga, maline i paradajz. Ne možemo da razgovaramo o fabrikama aviona i svemirskom programu, ali možemo da razgovaramo o berzi poljoprivrednih proizvoda", naglasio je Perišić.

On je kazao da grad Niš kao univerzitetski centar predstavlja rezervoar kvalifikovane i dobre radne snage. "Niš je raskrsnica drumskih i železničkih puteva, a uz to je

grad koji ima međunarodni aerodrom", kaže on.

Brzina kojom smo izlazili u susret investitorima u sređivanju potrebne dokumentacije može mu dati prednost u odnosu na druga mesta", kazao je Perišić.

Direktor Evropske investicione banke (EBRD) Daniel Berg je ovom prilikom istakao da Niš ima veoma važnu ulogu u tranzitu između zapada i istoka Srbije, kao i na čitavom Balkanu.

"Zbog odluke Britanaca da izađu iz Evropske unije danas je možda nezahvalno pričati o evrointegracijama, ali smatram da grad Niš svoju budućnost i razvoj treba da zasniva baš na tom konceptu", istakao je Berg. On je dodao da veruje da će, po okončanju izbornog procesa u Srbiji, Niš biti dobro pozicioniran i da će nastaviti saradnju, kako sa EBRD, tako i sa drugim institucijama.

"EBRD radi na projektima koji povezuju železnice i puteve, kao i projekte za Elektroprivredu Srbije. Postoje i brojni projekti koji se tiču lokalne samouprave i podsticaja male privrede", rekao je Berg.

Biznis forum juga Srbije održan je u zgradi Univerziteta u Niša, a organizovao ga je Centralno-evropski forum za razvoj (CEDEF). Teme su bile potencijali za privredni razvoj juga Srbije, konkurentnosti regiona na međunarodnom tržištu i finansiranje i razvoj lokalnih samouprava.

Više od 180 privrednika, predsednika opština, ustanova i institucija imalo je priliku da poslušaju izlaganja

istaknutih ekonomskih stručnjaka, ; ali i da ; organizuju međusobne sastanke i dogovore novu poslovnu saradnju.

Srbija do 2020. mora, a država odlučuje kako

Srbija ima obavezu da do 2020. godine dostigne 27 odsto ukupne potrošnje energije iz obnovljivih izvora (OIE), a trenutno je to učešće 22 odsto.

Na konferenciji "Obnovljivi izvori energije za energetske efikasniju budućnost", koji je organizovala Asocijacija za održiv razvoj i Forum mladih Evropskog pokreta u Srbiji, rečeno je da država sama odlučuje kako će dostići taj cilj, odnosno da li će potrošnju raspodeliti na sektor elektroenergetike, grejanja i hlađenja ili saobraćaja.

Istaknuto je i da su potencijali Srbije u OIE značajni, ali da nisu dovoljno iskorišćeni i da se prema ranijim podacima oni kreću oko polovine godišnje potrebe zemlje za energijom.

U Srbiji se od obnovljivih izvora energije najviše koristi 60 odsto, a zatim energija vetra koja se procenjuje na oko sedam odsto godišnje proizvodnje struje.

Navedeno je i da u proizvodnji struje u Srbiji trenutno dominira ugalj, ali da mora da se radi na tome da u budućnosti bioenergija bude "kičma" energetskog sistema Srbije koji tako može da bude stabilan i održiv. Istaknuto je i da se u Srbiji tek od '70-tih godina koriste OIE, a da su u zakonodavstvo uvedeni tek 2000. godine.

ZAGREB NUDI NA PRODAJU DELOVE OBALE Srpski tajkuni kupuju hrvatska ostrva!?

Zašto plaćati hotel, kada možete da kupite sopstveno ostrvo! Naime, Hrvatska ima 1.185 ostrva, od čega je svega 66 naseljeno, ali bi to uskoro moglo da se promeni, s obzirom da se na tržištu trenutno nudi nekoliko desetina ostrva, a interesantno, među zainteresovanim kupcima su i biznismeni iz Srbije.

Pomenuti posedi su uglavnom bez građevina ili u ruševinama, međutim, kako se navodi "idealna su za

pravljenje privatnog odmarališta", pa eto za Tajan kod Dubrovnika, koji ima površinu od 150.000 kvadratnih metara, a nudi se po ceni od 750.000 evra.

- Takva mesta su idealna za pravljenje sopstvenog raja, a među zainteresovanimima smo imali i nekoliko biznismena iz Srbije. Naravno, ne mogu da pričam o njihovim imenima, ali u pitanju su veoma ozbiljni kupci koji za "miran odmor" ne žale para, a najviše ih su interesovala ostrva pored Dubrovnika - Tajan (750.000 evra) i Crkvina (850.000 evra), dok im Kosmeč

(130.000 evra), koji se takođe nalazi u neposrednoj blizini i nije bio previše interesantan - otkriva sagovornik "Alo!" iz jedne hrvatske agencije.

Među skupljim ostrvima, koja se trenutno mogu naći na tržištu, nalaze se Sridnju pored Zadra sa cenom od šest miliona evra, Sridnja Klud kod Trogira (površina 18.800 kvadratnih metara) sa cenom od 1,2 miliona, kao i ostrvo kod Hvara, koje se ceni na 2,3 miliona evra, a iz grupe je Paklenih ostrva.

"Britaniji pada rejting, a nama raste"

Guvernerka Narodne banke Srbije Jorgovanka Tabaković izjavila je da intervencija na međubankarskom tržištu od 40 miliona evra u petak nije neuobičajena.

Govoreći o kretanju kursa nacionalne valute posle odluke građana Velike Britanije da napuste Evropsku uniju, Tabakovićeva je za RTS kazala da NBS u petak nije reagovala neuobičajeno i dodala da je

intervencija u januaru kada je krenuo talas povlačenja investitora sa srpskog tržišta bila i duplo veća.

„Nismo reagovali ništa više nego u januaru recimo, taj dan (petak, 24. jun) je bio uobičajen, priznanje za brzinu reakcije dobili smo od svih onih koji ne znaju da se mi suočavamo sa takvom situacijom već šest meseci“, kazala je Tabakovićeva.

Navela je i da je mandatar Aleksandar Vučić u petak odmah sve objasnio na konferenciji za novinare posle sednice vlade i da nema mnogo

toga da doda.

Ističući da je politička stabilnost ključna za finansijsku, Tabakovićeva je navela da Britanija ima premijera u ostavci, da pljušte ostavke, jedna od najotvorenijih privreda sveta zatvorila je vrata EU, a prisutna je opšta nesigurnost. *„Ako imate političku stabilnost imaćete i finansijsku stabilnost i onda ide i poboljšan rejting, njihovi izgledi za zaduživanje su pogoršani, a nama rejting raste“*, navela je guvernerka.

Na pitanje kako će srpska Centralna banka odgovoriti ako bude novih nestabilnosti zbog „bregzita“, Tabakovićeva je odgovorila: Isto kao što je radila četiri godine unazad, postavljajući stabilne osnove za funkcionisanje i zajedno sa Vladom Srbije.

„Sve vreme smo neuravnoteženosti uravnotežavali, oprezno intervenisali na tržištu, uvećali neto devizne rezerve“, kazala je ona.

Na konstataciju da je od početka godine do sada NBS prodala već 860 miliona evra na međubankarskom tržištu kako bi smanjila prevelike oscilacije kursa, Tabakovićeva je kazala da **taj novac nije potrošen već da je uložen u stabilnost.**

Tabakovićeva je kazala da smo u ovoj godini imali veliko povlačenje investicija, koje je bilo u skladu sa očekivanjima Feda da će povećati kamate i da će više zaraditi na drugim tržištima, navodeći da je reč o povlačenju većem od milijarde evra.

„1,7 milijardi evra amortizovali smo sa sa 760 miliona. Krajem januara imali smo dan u kojem smo intervenisali prodajom 80 miliona evra. Nadam se da ćemo do kraja godine kupovati devize, kao što je to bio slučaj prošle godine“, kazala je guvernerka NBS.